

सन २०१०-११ या शैक्षणिक वर्षापासून इ. १ ली ते
८ वी साठी (प्राथमिक स्तर) सातत्यपूर्ण सर्वकषे
मूल्यमापन कार्यपद्धती लागू करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : पीआरई/२०१०/(१३६/१०)/प्राशि-५
मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई - ३२
दिनांक : २० ऑगस्ट, २०१०.

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्र. सुप्राआ २००३/(१२१/२००३)/प्राशि-५, दि. ३१ ऑगस्ट २००४.
- २) शासन परिपत्रक क्र. विकाक-२००९/(प्र.क्र. २९२)/प्राशि-१, दि. १० मे २०१०.
- ३) शासन निर्णय क्र. पीआरई २०१०/(प्र.क्र. २१५)/प्राशि-१, दि. ११ जून २०१०.
- ४) शासन निर्णय क्र. पीआरई २०१०/(प्र.क्र. २९१)/प्राशि-१, दि. १६ जून, २०१०.
- ५) बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम - २००९.

प्रस्तावना

महाराष्ट्र राज्यात प्राथमिक शिक्षणाच्या सुधारित अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी सन २००६-०७ पासून सुरु असून नवीन अभ्यासक्रमाबरोबरच इयत्ता पहिली ते आठवीच्या (प्राथमिकस्तर) विद्यार्थ्यांसाठी दिनांक ३१ ऑगस्ट, २००४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मूल्यमापनपद्धती विहित करण्यात आली होती.

१. केंद्र सरकारने सन २००२ च्या ८६ व्या संविधान विशोधन अर्धानियमान्वये अनुच्छेद २१ (अ) मध्ये प्राथमिक शिक्षणाच्या मूलभूत अधिकाराचा समावेश केला आहे. त्यानुसार सहा ते चौदा वर्ष वयोगटातील सर्व बालकांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण देणारा अर्धानियम, [Right of Children to Free and Compulsory Education, ACT 2009 (No. 35, 2009)] केंद्र शासनाने पारित करून तो भारत सरकारच्या २७/०८/२००९ च्या राजपत्रात प्रासिध्द केला आहे. तसेच भारत सरकारच्या दिनांक १६/०२/२०१० च्या राजपत्रात सदर अर्धानियम दिनांक ०१/०४/२०१० पासून संपूर्ण भारतात (जम्मू व काश्मीर वगळता) लागू केला असल्याचे नंमूद केले आहे.

२. समता, सामाजिक न्याय, लोकशाही आर्णि मानवी समाजामध्ये न्यायांची प्रस्थापना ही मूल्ये, सर्व मुलांच्या प्राथमिक शिक्षणाच्या माध्यमातून साधली जाऊ शकतात. यादृष्टीने हा अर्धानियम

अमलात आणला आहे. त्यामुळे सहा ते चौदा वर्ष वयोगटातील सर्व बालंकाना मोफत व सक्तीचे प्रार्थामिक शिक्षण पुरविण्याची, त्यांना शाळांमध्ये प्रवेश देण्याची, उपस्थितीची आणि प्रार्थामिक शिक्षण पूर्ण करण्याची जबाबदारी शासनाने स्वीकारली आहे.

३. संदर्भाधीन दिनांक १६ जून, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये इयत्ता पहिली ते आठवीच्या वर्गातील अनुत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना पुढील वर्गात प्रवेश देणे व त्यांची संपादणूक पातळी वाढविण्याबाबत आदेश निर्गमित करण्यात आले आहेत. सदर अधिनियमातील कलम २९ (१) व (२) नुसार इयत्ता पहिली ते आठवीसाठी सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन कार्यपद्धती लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुसार खालीलप्रमाणे शासन निर्णय घेण्यात येत आहे.

शासन निर्णय

शासन परिपत्रक, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्र. विकाक-२००९/प्र.क्र.२९२/प्रांशि-१, दि. १० मे, २०१० अन्वये बालकांना मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९, दिनांक १ एप्रिल २०१० पासून लागू करण्यात आला आहे. त्यानुसार इयत्ता आठवी पर्यंत विद्यार्थ्यांना कोणत्याही बोर्डाची परीक्षा द्यावी लागणार नाही. सदर अधिनियमामधील कलम २९ (१) व (२) नुसार सन २०१०-२०११ या शैक्षणिक वर्षापासून इयत्ता पहिली ते आठवीसाठी पुढीलप्रमाणे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन कार्यपद्धती विहित करण्यात येत आहे.

सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनाचा हेतू

विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या सर्व पैलूंचे सातत्याने आणि विविध अंगाने मूल्यमापन करण्यासाठी वापरावयाची शाळास्तरावरील कार्यपद्धती म्हणजे सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन होय.

त्यामध्ये दोन प्रकारच्या उद्दिष्टांवर भर देणे आवश्यक आहे. त्यापैकी पहिले उद्दिष्ट विद्यार्थ्यांच्या व्यापक अध्ययन प्रक्रियेचे सातत्यपूर्ण मूल्यमापन (Continuity in Evaluation and Assessment of Broad based Learning) आणि दुसरे उद्दिष्ट वर्तनातील दृश्यरूप किंवा वर्तन निष्पत्ती (Behavioural Outcomes).

सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापनामध्ये आकारिक मूल्यमापन आणि संकलित मूल्यमापन पद्धतींचा समावेश राहील.

कार्यपद्धती -

(अ) आकारिक मूल्यमापन (Formative Evaluation)

(विद्यार्थ्याचे व्यक्तिमत्व आकार घेत असताना नियमितपणे करावयाचे मूल्यमापन)

सर्व शिक्षकांनी खालील साधने-तंत्रे उपयोगात आणून वर्गपातळीवर विद्यार्थ्यांचे आकारिक मूल्यमापन करावे आणि प्रत्येक विद्यार्थ्याच्या त्या संबंधीच्या आवश्यक नोंदी ठेवाव्यात.

- १) दैनंदिन निरीक्षण.
- २) तोंडी काम (प्रश्नोत्तरे, प्रकट वाचन, भाषण-संभाषण, भूमिकाभिनय, मुलाखत, गटचर्चा इत्यादी)
- ३) प्रात्यक्षिके / प्रयोग.
- ४) उपक्रम / कृती (वैयक्तिक, गटात, स्वयं-अध्ययनाद्वारे)
- ५) प्रकल्प
- ६) चाचणी (वेळापत्रक जाहीर न करता अनौपचारीक स्वरूपात घ्यावयाची छोट्या कालावधीची लेखी चाचणी / पुस्तकासह चाचणी (open book test)
- ७) स्वाध्याय / वर्गकार्य (माहिती लेखन, वर्णन लेखन, निबंध लेखन, अहवाल लेखन, कथा लेखन, पत्र लेखन, संवाद लेखन व कल्पना विस्तार इत्यादी)
- ८) इतर : प्रश्नावली, सहाध्यायी मूल्यमापन, स्वयंमूल्यमापन, गटकार्य अशा प्रकारची अन्य साधने

आकारिक मूल्यमापनात वरील मूल्यमापनाची साधने-तंत्रे यापैकी इयत्ता, विषय आणि उद्दिष्टे विचारांत घेऊन अधिकाधिक साधन-तंत्रांचा वापर करावा. यात किमान पाच साधने-तंत्रे यांचा वापर करावा. कला, कार्यानुभव, शारीरीक शिक्षण व आरोग्य या विषयांसाठी किमान तीन साधने-तंत्रे यांचा वापर करावा. प्रत्येक साधन-तंत्रास योग्य भारांश घ्यावा. तसेच विद्यार्थी वर्षभरात किमान एक प्रकल्प करतील असे पहावे. प्रत्येक सत्रात किमान एक छोट्या कालावधीची लेखी चाचणी / पुस्तकासह लेखी चाचणी (Open book test) घ्यावी. विद्यार्थी, विषय आणि उद्दिष्टे इत्यादीनुसार उपरोक्त साधन-तंत्राच्या उपयोगाबाबत आकारिक मूल्यमापनात लर्वाचिकता राहील.

(ब) संकलित मूल्यमापन (Summative Evaluation)

(ठराविक काळानंतर एकत्रित स्वरूपात करावयाचे मूल्यमापन)

प्रथम सत्राच्या अखेरीस पहिले संकलित मूल्यमापन करावे. द्वितीय सत्राच्या अखेरीस दुसरे संकलित मूल्यमापन करण्यात यावे. संकलित मूल्यमापनात विषयांच्या उद्दिष्टानुसार लेखी, तोंडी, प्रात्यक्षिक प्रश्नांचा समावेश करावा.

आकारिक आणि संकलित मूल्यमापनाचा भारांश पुढीलप्रमाणे राहील.

आकारिक व संकलित मूल्यमापन भारांश : प्रत्येक सत्रासाठी व प्रत्येक विषयासाठी
(कला, कार्यानुभव आणि शारीरिक शिक्षण व आरोग्य हे विषय वगळून)

इयत्ता	आकारिक मूल्यमापन	संकलित मूल्यमापन		एकूण
		तोंडी	लेखी /प्रात्यक्षिक	
पहिली व दुसरी	७०%	१०%	२०%	१००%
तिसरी व चौथी	६०%	१०%	३०%	१००%
पाचवी व सहावी	५०%	१०%	४०%	१००%
सातवी व आठवी	४०%	१०%	५०%	१००%

प्रपत्र-अ मध्ये वरील भारांशानुसार तक्ता दिला आहे.

सर्वसाधारण सूचना

मूल्यमापन हे अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेचे एक अविभाज्य अंग असल्याने आनंददायी अध्ययनाबरोबर मूल्यमापनदेखील आनंददायी असावे. विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन पूर्णपणे वर्ग / शाळापातळीवरच गांभीर्याने करण्यात यावे. मूल्यमापन हे उद्दिष्टानुवर्ती असावे आणि ते वर्षभर सातत्याने करावे.

आकारिक मूल्यमापनासाठी सूचना

१. आकारिक मूल्यमापन :-

विद्यार्थ्यांचा शारीरिक, बौद्धिक, भावनिक असा सर्वांगीण विकास होऊन त्यांचे व्यक्तिमत्त्व कसे आकाराला येत आहे हे नियमितपणे पडताळून पाहाणे म्हणजेच आकारिक मूल्यमापन शिक्षण हक्क कायद्याच्या अंमलबजावणीमध्ये आकारिक मूल्यमापनाला

अनन्यसाधारण महत्त्व आहे. त्यामुळे प्रत्येक विद्यार्थ्याचे आकारिक मूल्यमापन गांभीर्याने करणे आवश्यक आहे.

१.१ आकारिक मूल्यमापन करण्यासाठी आठ साधने-तंत्रे वापरून केलेल्या मूल्यमापनामधील विद्यार्थ्यांचा प्रतिसाद / सहभाग विचारात घ्यावा. मूल्यमापनाचा विचार **जीवन कौशल्यांच्या** अंगाने करावा. विद्यार्थ्यांची जिज्ञासा, शोधक वृत्ती, चिकित्सक वृत्ती, सर्जनशील विचार करण्याची क्षमता, संवेदनशीलता, विद्यार्थ्यांचे परस्परांशी असलेले संबंध, सहज संवाद साधण्याची क्षमता, ताणतणावांना तोंड देण्याची भावनिक ताकद या सर्व गोष्टींची दखल घ्यावी. ही सर्व कौशल्ये विद्यार्थ्यांच्या वर्तनात दृश्य स्वरूपात येण्याच्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांशी वेळोवेळी सुसंवाद साधावा. त्यामुळे **शिक्षण प्रक्रिया उद्दिष्टानुरूप व जीवनाभिमुख होण्यास मदत होईल.**

१.२ आकारिक मूल्यमापनामधून संविधानातील मूल्ये, गाभाघटक व जीवन कौशल्ये यांचे मूल्यमापन क्हावे.

१.३ प्रत्येक सत्रातील आकारिक मूल्यमापनामध्ये सातत्य राहावे. वरील आकारिक मूल्यमापनाच्या आठ साधन-तंत्रांपैकी विषय व उद्दिष्टानुसार उपयुक्त मूल्यमापन साधनाद्वारे विद्यार्थ्यांचे मूल्यमापन करण्यात यावे.

१.४ कला, कार्यानुभव आणि शारीरिक शिक्षण व आरोग्य या विषयांमुळे विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होण्यास मदत होते. शिक्षणप्रक्रिया जीवनाशी जोडली जाते व मूल्यांचा परिपोष होतो. त्यामुळे या विषयांचे मूल्यमापन योग्यप्रकारे करून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा व प्रोत्साहन घ्यावे.

१.५ आकारिक मूल्यमापन करताना **शिक्षकांच्या मार्गदर्शनातील उणीवा आणि विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनातील अडचणी** दूर होऊन विद्यार्थ्यांचे मूलभूत संबोध (concepts) व कौशल्ये दृढ होण्यासाठी योग्य ते नियोजन करून कृती करावी.

१.६ प्रत्येक व्यक्तीमध्ये विविध स्वरूपाच्या सुप्त क्षमता असतात. त्या सुप्त क्षमतांचा शोध घेण्यासाठी व त्यांचा विकास साधण्यासाठी विविध अध्ययन अनुभव व उपक्रम योजावेत. त्यांतून साधल्या जाणाऱ्या व्यक्तिमत्त्व विकासाचे वेळोवेळी मूल्यमापन करावे.

१.७ **अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन -** आकारिक मूल्यमापन करताना जे विद्यार्थी संपादणुकीमध्ये मागे असल्याचे आढळून येईल अशा विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनातील अडचणी / त्रुटीचा शोध घ्यावा व त्यानुसार वेळच्यावेळी विद्यार्थ्यांना वैयक्तिक अथवा

गटात अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन करून त्यांना अपेक्षित संपादणूक पातळीपर्यंत आणावे.

२. संकलित मूल्यमापन

संकलित मूल्यमापन प्रथम व द्वितीय सत्राच्या अखेरीस लेखी, तोंडी, प्रात्यक्षिक स्वरूपात करण्यात यावे. लेखी स्वरूपातील साधनांमध्ये मुक्तोत्तरी प्रश्नांचा (open ended questions) अधिक वापर करण्यात यावा. संविधानातील मूल्ये, गाभाघटक, जीवन कौशल्ये व दूरगामी उद्दिष्टे या संदर्भातील मूल्यमापन होण्याच्या दृष्टीने विचार करण्यात यावा.

२.१ पहिले संकलित मूल्यमापन प्रथम सत्राच्या अखेरीस व दुसरे संकलित मूल्यमापन द्वितीय सत्राच्या अखेरीस तोंडी प्रात्यक्षिक वर्ग स्तरावर/शाळा स्तरावर शिक्षक व मुख्याध्यापक यांनी ठरवून करावे.

२.२ संपूर्ण शिक्षण प्रक्रियाच आनंददायी असणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्याला आपली मते मुक्तपणे व सहजतेने देता येतील/व्यक्त करता येतील अशा रीतीने मूल्यमापन करावे. मूल्यमापनामुळे मुलांना भीती, दडपण वाटणार नाही याची दक्षता घ्यावी.

२.३ प्रत्येक शिक्षकांनी मूल्यमापन करण्यासाठी विषयांची उद्दिष्टे पहावीत व त्यानुसार मूल्यमापनाची कार्यपद्धती ठरवावी.

२.४ विहित विषयांचे ज्ञान, आकलन, उपयोजन, कौशल्ये, अभिरुची, अभिवृत्ती, रसग्रहण इत्यादी उद्दिष्टांचे मूल्यमापन करण्यापूर्वी त्या विषयीचा वर्गात आवश्यक तो पुरेसा सराव घ्यावा.

२.५ संकलित मूल्यमापनासाठी प्रश्न तयार करताना सर्व उद्दिष्टांना योग्य प्रमाणात भारांश घ्यावा. तसेच वस्तुनिष्ठ, लघुतरी व दीर्घोत्तरी प्रश्नांसाठी इयत्तानिहाय योग्य प्रमाणात भारांश निश्चित करावा. इयत्ता पहिली - दुसरी व इयत्ता तिसरी - चौथीसाठी वस्तुनिष्ठ व लघुतरी प्रश्न अधिक असावेत. इयत्ता पाचवी ते आठवीसाठी वस्तुनिष्ठ, लघुतरी व दीर्घोत्तरी प्रश्नांसाठी अनुक्रमे सर्वसाधारणपणे २०%, ६० % व २०% भारांश असावा.

२.६ प्रत्येक शाळेतील त्या त्या वर्गाना शिकविणाऱ्या शिक्षकांनी विषयनिहाय, वर्गनिहाय संकलित मूल्यमापन करावे. कोणत्याही अन्य यंत्रणेकडून तयार करण्यात आलेली मूल्यमापनाची साधने- तंत्रे आणि प्रश्नपत्रिका वापरल्या

जाणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.

- २.७** संकलित मूल्यमापनासाठी साधने तयार करताना विद्यार्थ्यांची चिर्कित्सक वृत्ती, सर्जनशीलता आणि बहुविध बुध्दीमत्तेला (Multiple intelligence) वाव ठेवावा. त्यासाठी आवश्यकतेनुसार मुक्तोत्तरी प्रश्नांचा (Open Ended Questions) उपयोग करावा. यांत्रिक प्रांतसाद, घोकंपट्टी यावर भर देणाऱ्या आणि स्मरणावर आधारित प्रश्नांना वाव देऊ नये.
- २.८** संकलित मूल्यमापनाचे वेळापत्रक वर्ग / शाळा पातळीवर निश्चित करावे. मूल्यमापन करताना वेळेबाबत लर्वाचिकता ठेवावी.
- २.९** मूल्यमापनातून निर्दर्शनास आलेल्या उल्लेखनीय बाबी तसेच वैयक्तिक गुणांची आवर्जून दखल घ्यावी आणि विद्यार्थ्यांची आवड लक्षात घेऊन अशा गुणांच्या विकासासाठी विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन द्यावे.
- २.१० अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन -** संकलित मूल्यमापन करताना जे विद्यार्थी संपादण्याकीमध्ये मागे असल्याचे आढळून येईल अशा विद्यार्थ्यांच्या अध्ययनातील अडचणी / त्रुटीचा शोध घ्यावा व त्यानुसार वेळच्यावेळी विद्यार्थ्यांना वैयक्तिक अथवा गटात **अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन** करून त्यांना अर्पोक्षत संपादणूक पातळीपर्यंत आणावे.

श्रेणी पद्धतीचा वापर

विद्यार्थ्यांना द्यावयाच्या प्रगतीपत्रकात विद्यार्थ्यांची विषयवार संपादणूक त्यांनी प्राप्त केलेल्या गुणांवरुन खालील कोष्टकात दर्शविल्यानुसार श्रेणीमध्ये लिहावी. सर्व विषयांची सरासरी काढून संकलित श्रेणी नोंदवू नये.

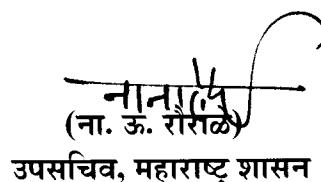
गुणांचे वर्गातर	श्रेणी
९१ % ते १०० %	अ- १
८१ % ते ९० %	अ -२
७१ % ते ८० %	ब -१
६१ % ते ७० %	ब -२
५१ % ते ६० %	क- १
४१ % ते ५० %	क -२
३३ % ते ४० %	ड .
२१ % ते ३२ %	ई -१
२० % व त्यापेक्षा कमी	ई -२

- * विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीपत्रकात शैक्षणिक प्रगतीचे वर्णनात्मक फालित नोंदवावे. तसेच त्यामध्ये वैयक्तिक गुणांची (Quality) नोंद करावी. मूल्यमापन करताना सकारात्मक शेअऱ्यांचा वापर करावा. तसेच इतर विद्यार्थ्यांशी तुलना करू नये. पालकांना मुलांच्या प्रगतीबाबत वेळच्यावेळी माहिती द्यावी.
- * जे विद्यार्थी मूल्यमापनाच्यावेळी अनुपस्थित राहतील त्यांचे पुढा मूल्यमापन करण्यात यावे.
- * सर्व विद्यार्थी वरच्या श्रेणीकडे वाटचाल करतील यासाठी शाळा व शिक्षकांनी प्रयत्नशील रहावे. विशेष करून 'ड' व त्याखालील श्रेणीतील विद्यार्थ्यांना अतिरिक्त पूरक मार्गदर्शन करून **किमान 'क २'** श्रेणी पर्यंत आणणे हे शाळा व शिक्षकांवर बंधनकारक राहील. मात्र अशा विद्यार्थ्यांना कोणत्याही परिस्थितीत त्याच इयत्तेत ठेवता येणार नाही.

वरील मूल्यमापन कार्यपद्धती महाराष्ट्र राज्यातील सर्व माध्यमांच्या आणि सर्व व्यवस्थापनाच्या मान्यता प्राप्त शासकीय, अनुदानित, विना अनुदानित आणि कायम विनाअनुदानित प्रार्थमिक व माध्यमिक शाळातील इयत्ता पहिली ते आठवी च्या वर्गातील विद्यार्थ्यांना लागू राहील.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१००८२०१९१३४८०१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

नाना पाटील
(ना. ऊ. रौराळ)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा.उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
मा.मंत्री (शा.शि.) यांचे खाजगी सचिव
मा.राज्यमंत्री (शा.शि.) यांचे खाजगी सचिव
मा.मुख्यसचिव, महाराष्ट्र शासन
सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव / सचिव मंत्रालयीन विभाग
मा.प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर
महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र- १/२, मुंबई / नागपूर
शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक), म.रा.,पुणे
शिक्षण संचालक (प्राथमिक), म.रा.,पुणे
संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे

सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद्,
सर्व आयुक्त, महानगरपालिका
सर्व मुख्याधिकारी, नगरपालिका / नगरपरिषद्
सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक),
सर्व प्रशासन अधिकारी, शिक्षण मंडळ, महानगरपालिका
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई^३
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई^४
आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई^५
अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई^६
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई^७
निवड नस्ती- प्राशि-';

(शासन निर्णय क्र. पीआरई २०१०/(प.क्र. १३६)/प्रांशि-५, दि. २० ऑगस्ट २०१० चे महपत्र.)

प्रपत्र - अ

सातत्यपूर्ण सर्वकष मूल्यमापन कार्यपद्धती (सर्व माध्यमांच्या व सर्व व्यवस्थानांच्या शाळांसाठी)

इथता १ ली ते ८ वी

अ) प्रथम भाषा / द्वितीय भाषा / इंग्रजी / गणित / परिसर अभ्यास / सामान्य विज्ञान आणि सामाजिक शास्त्रे

इथता	प्रथम सत्र (प्रत्येक विषयासाठी)	द्वितीय सत्र (प्रत्येक विषयासाठी)	एकूण
आकारिक मूल्यमापन	संकलित मूल्यमापन १	आकारिक मूल्यमापन	संकलित मूल्यमापन २
निरीक्षण, तोंडीकाम, कृती, प्रात्यक्षिक / प्रयोग, प्रकल्प, स्वाध्याय, छोट्या कालावधीची चाचणी इत्यादी आठ साधने	तोंडी / लेखी प्रात्यक्षिक	निरीक्षण, तोंडीकाम, कृती, प्रात्यक्षिक / प्रयोग, प्रकल्प, स्वाध्याय, छोट्या कालावधीची चाचणी इत्यादी आठ साधने	तोंडी / प्रात्यक्षिक लेखी
पर्हली व दुसरी तिसरी व चौथी पाचवी व सहावी सातवी व आठवी	७० गुण ६० गुण ५० गुण ४० गुण	२० गुण ३० गुण ४० गुण ५० गुण	७० गुण ६० गुण ५० गुण ४० गुण
			२० गुण

ब) कला, कार्यानुभव आणि शारीरिक शिक्षण व आरोग्य (इथता १ ली ते ८ वी)

इथता	प्रथम सत्र (प्रत्येक विषयासाठी)	द्वितीय सत्र (प्रत्येक विषयासाठी)	एकूण
पहली ते चौथी	आकारिक मूल्यमापन १०० गुण	आकारिक मूल्यमापन १०० गुण	२०० गुण
पाचवी ते आठवी	आकारिक मूल्यमापन १०० गुण	आकारिक मूल्यमापन १०० गुण	२०० गुण